

Sundheds- og Ældreministeriet

Enhed: SPOLD
Sagsbeh.: SUMTK
Koordineret med:
Sagsnr.: 1706796
Dok. nr.: 456144
Dato: 15-11-2017

TALEPAPIR

Det talte ord gælder

[30. november 2017, kl. 15:00 – 16:00, Christiansborg 2-133, Sundheds- og Ældreudvalget]

Tale vedr. samrådsspørgsmål M om akutlægebilen i Hjørring

***Samrådsspørgsmål M (stillet af Flemming Møller Mortensen
(S))***

Mener ministeren, at det skaber tryghed for de 180.000 borgere i Hjørring og Frederikshavn kommuner samt de nordlige dele af Jammerbugt og Brønderslev kommuner, og at det skaber lighed i sundhed for disse borgere i Vendsyssel sammenlignet med borgerne i andre dele af Danmark, at de fra næste år står til at få forringet den akutte og livsnødvendige hjælp, som akutlægebilen i Hjørring i dag giver, fordi regeringen ikke vil forlænge det statslige tilskud til akutlægebilen, som senest blev givet af den tidligere Venstre-regering i 2016 for at kompensere for, at disse borgere ellers ville have en ringere akutdækning, fordi den nordligst placerede akutlægehelikopter i Danmark i sin tid blev placeret i Skive og ikke i Region Nordjylland?

Tak til udvalget for invitationen – og tak til spørgeren for spørgsmålet.

Spørgsmålet handler kort fortalt om akutlægebilen i Hjørring, som regionen ønsker, at staten skal medfinansiere.

[Region Nordjyllands ansvar]

Jeg vil gerne slå fast, at alle borgere i alle dele af landet skal være trygge ved, at der kommer den nødvendige hjælp, når de kommer ud for en ulykke eller bliver akut syge. Det gælder selvsagt også borgerne i Vendsyssel

Jeg vil også gerne slå fast, at det er regionerne – i dette tilfælde altså Region Nordjylland - som er ansvarlige for at stille den nødvendige hjælp til rådighed for borgerne og have et dækkende akutberedskab.

Regionen har ansvaret for planlægning og drift af den præhospitale indsats.

Det er derfor også regionen, som beslutter, hvad denne hjælp skal bestå af. Herunder om den præhospitale indsats skal omfatte en akutlægebil i Hjørring eller andre steder. Hvis man kigger lidt bredere end Vendsyssel og Hjørring området, som spørgeren har fokus på, må man sige, at der også er andre egne af landet, som ligger uden for tæt flyveafstand for akutlægehelikopteren. Bornholm er et eksempel og Langeland er et andet eksempel. Det er tilsvarende også regionernes ansvar.

[Puljemidler til akutlægebil i Hjørring]

Regionernes pligt til løbende at vurdere beredskabets sammensætning og størrelse - og reagere herpå, ændres ikke af, at skiftende regeringer også har afsat ekstra midler til at understøtte den præhospitale indsats i regionerne.

Senest har vi som regering med økonomiaftalen i foråret tilført regionerne 500 mio. kr. ekstra, herunder blev 50 mio. kr. specifikt udmøntet til Region Nordjylland som frie midler. Det var dermed også midler, som Region Nordjylland kan bruge på at prioritere det præhospitale område – herunder akutlægebil i Hjørring.

Der er også ad to omgange givet tilskud til akutlægebilen i Hjørring fra statslige puljemidler.

Første gang var i 2013 fra en ansøgningspulje på 50 mio. kr. til en styrket akutindsats i de områder af landet, hvor der pga. helikopternes placering vil være relativt lang responstid med lægehelikopter [finanslovaftalen for 2013].

Anden gang var i 2016 fra en ansøgningspulje på 20 mio. kr., som var afsat på finansloven for 2016 til at styrke den regionale indsats i områder med relativt lang responstid.

Det gælder for begge puljer, at det i puljeopslaget stod klart, at der var tale om tilskud i form af et *engangsbeløb*.

Det er derfor vigtigt, at regionerne er opmærksomme på deres forpligtelse til at videreføre. Men det har de også været i det her tilfælde, da de søgte de her tilskud.

Det tilkendegav Region Nordjylland i øvrigt også i deres ansøgning fra 2013, at de ville, når puljepengene udløb.

Midlerne fra den sidste pulje i 2016 blev udmøntet til Region Nordjylland til akutlægebilen i Hjørring og til Region Hovedstaden til en akutlægebil på Bornholm.

For begge tilskud gælder, at de udløber omkring årsskiftet 2017/18. Der er derfor ikke tale om, at regeringen har skåret i bevillingen til Region Nordjylland eller fjernet den, som spørgeren siger. Der er tale om engangsmidler, som løber ud, og som regionen helt fra start i egen ansøgning har indikeret selv at ville overtage.

Region Hovedstaden har selv prioriteret midler til fortsættelse af akutlægebilen i budgettet for 2018, fordi de tilsvarende vidste, at der var tale om et tilskudsbeløb, som havde et udløb.

Det samme gør sig desværre ikke gældende for Region Nordjylland, som ikke har valgt at videreføre akutlægebilen i Hjørring.

Jeg forstår så - ud fra regionsrådsformandens udmeldinger i starten af november -at regionen nu alligevel selv vil se på finansieringen af akutlægebilen i Hjørring, og det synes jeg sådan set er klogt.

[Midler til Region Nordjylland]

Regionen burde også have mulighed for selv at finansiere akutlægebilen af de ikke-øremærkede midler, som regeringen løbende har tilført sundhedsvæsenet.

Og hvor vi siden sommeren 2015 sammen med Dansk Folkeparti samlet set har løftet sundhedsvæsenet med 3,8 mia. kr. ekstra. Alene i den seneste aftale om regionernes økonomi fra 2018 blev sundhedsvæsenet sikret et løft på 500 mio. kr. til en fortsat udvikling af sundhedsområdet.

Det betyder, at alene Region Nordjylland som følge af aftalen om regionernes økonomi for 2018 har fået tilført ca. 50 mio. kr. i frie midler, som de selv kan bestemme, hvad de skal bruge til.

Denne tilførsel sammen med et samlet budget i regionen på 11,5 mia. kr. burde nok give råderum til, at regionen selv kan dække den udgift på 8,5 mio. kr. til akutlægebilen i Hjørring, hvis det var det regionen ønskede at prioritere.

[Frie midler vs. pulje]

Egentlig var det også min opfattelse, at regionerne foretrak at få tilført ekstra midler som frie midler, sådan at de selv kan bestemme, hvad de skal bruges til. Det var sådan set det, regeringen valgte at imødekomme i økonomiaftalen fra foråret. I stedet for at øremærke midlerne, så udmøntede vi dem som frie midler. Vi kunne også have valgt at øremærke dem til det præhospitale område, og når jeg kigger på den debat, der bl.a. er foregået i det nordjyske, så kunne jeg da godt have tænkt mig, at vi havde øremærket pengene.

Jeg synes bare, det bryder med det princip, jeg egentlig har hørt regionerne, herunder formanden for Region Nordjylland - Ulla Astmann – indikere, at man var interesseret i. Nemlig at prioriteringen i højere grad påhvilede regionerne – også på det præhospitale område.

Men jeg vil da gerne tilkendegive her på samrådet i dag, at hvis der er et ønske – særligt fra Region Nordjyllands side - om, at man udmønter i puljer i stedet for i frie midler. Så vil jeg selvfølgelig som sundhedsminister tage det med.

Jeg synes, det er bemærkelsesværdigt, hvis det skulle være nødvendigt. Jeg har egentlig en tiltro til, at beslutninger omkring hvordan det præhospitale område skal organiseres og præcis hvor, der skal være placeret hvilke køretøjer, er en beslutning, som træffes godt i regionen tæt på borgerne. Det havde vi også en forventning om, at vi med de frie midler, vi tilførte Region Nordjylland, gav dem råderum tilstille den nødvendige hjælp til rådighed ved akut sygdom og ulykke.

Det samme gælder i forhold til dækning andre steder i det nordjyske, hvor der også er pågået diskussioner, fx om akutbilen i Skagen, hvor der kun er halvårsdækning, eller på Mors og i Ålestrup, hvor man tidligere på året valgte at opprioritere. Det er jo den frihed og handlekraft, der ligger i regionen, og det er sådan set også det, vi udmøntede frie midler til. At man kunne træffe de beslutninger i regionen tæt på borgerne.

Det er jo som nævnt før regionernes ansvar at planlægge for og drive den præhospitale indsats. Et ansvar går jeg ud fra og forventer, Region Nordjylland tager alvorligt, når de ser, at de i forhold til de andre regioner ligger lavest, når man opgør regionernes responstider.

[Landsdækkende akutlægehelikopterordning]

Derudover synes jeg, at spørgsmålet giver grund til at nævne, at akutlægehelikopterordningen er en landsdækkende ordning, som også omfatter Region Nordjylland.

Og vi oplever, at rigtig mange borgere heldigvis har glæde af vores landsdækkende akuthelikopterordning.

Jeg er naturligvis opmærksom på, at akutlægehelikopterne pga. deres placering har relativt lang responstid til den nordlige del af Region Nordjylland. Men akutlægehelikopterne skal rykke ud over hele landet. Det ligger i hele grundlaget, og hvis man fx ser på fx Læsø, så har man sidste år været på Læsø 43 gange. Og det på trods af, at flyvetiden sådan set er endnu længere til Læsø. Jeg synes, det er et signal om, at vi har en landsdækkende akutlægehelikopterordning, som også kan være med til at skabe tryghed i det nordjyske.

[Afslutning]

Set i lyset af, at Region Nordjylland helt tilbage i 2013 indikerede, at man selv ville overtage forpligtigelsen, når puljen udløb, så er jeg ret uforstående over for, at Region Nordjylland ikke har set sig i stand til at prioritere akutlægebilen som en del af deres budgetlægning, hvis de vurderer, der er behov for akutlægebilen.

Men jeg har positivt noteret, at regionsrådsformand Ulla Astmann i valgkampen har sagt, at hun nu alligevel vil finansiere bilen. Det synes jeg er positivt, og det må også give tryghed for borgerne i Nordjylland og Vendsyssel.

Tak for ordet.